

V Praze dne 28. července 2014

PLENÁRNÍ SCHŮZE
RADY HOSPODÁŘSKÉ A SOCIÁLNÍ DOHODY ČR
K INFORMACI

Řešení problémů evidence odborových organizací
a organizací zaměstnavatelů

Obsah: Řešení problémů evidence odborových organizací a organizací zaměstnavatelů

Předkládá: **Mgr. Michaela Marksová**
ministřyně práce a sociálních věc

Řešení problémů evidence odborových organizací a organizací zaměstnavatelů

I.

Na jednání minulé plenární schůze RHSD konané dne 30. 6. 2014 uplatnili zástupci ČMKOS společný požadavek sociálních partnerů (odborů i zaměstnavatelů) na urychlené řešení problematiky evidence odborových organizací a organizací zaměstnavatelů.

Poukázali zejména na to, že v rámci reformy soukromého práva byla zákonem č. 304/2013 Sb., tzv. rejstříkový zákon, převedena dřívější agenda evidence občanských sdružení (do níž spadaly i organizace odborů a zaměstnavatelů) do spolkového rejstříku vedeného rejstříkovými soudy. Od počátku účinnosti nové právní úpravy (tj. od 1. ledna t. r.) dochází k mimořádně vážným problémům, s nimiž se oba sociální partneři setkávají při zápisech do veřejných rejstříků, které jim brání – v rozporu se závaznými mezinárodními smlouvami – realizovat jejich činnost. Nová právní úprava oproti předchozímu stavu zavádí pro sociální partnery mnohem širší povinnosti (provádí se zvláštní soudní řízení, požadují se soudní poplatky a splnění řady formálních náležitostí), v řadě případů i v rozporu s touto novou právní úpravou.

Uvedené problémy se zástupcům sociálních partnerů nepodařilo odstranit ani prostřednictvím opravných prostředků a jednáním s představiteli justice, ani jednáním s představiteli Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva práce a sociálních věcí a předsedou vlády. Proto sociální partneři požadovali převést agendu evidence svých organizací zpět do exekutivy, tentokrát na MPSV, v jehož působnosti je mj. sociální dialog, kolektivní vyjednávání a úprava pracovněprávních vztahů. Současně předložili návrh legislativních změn zákoníku práce a v rejstříkovém zákoně, a to ještě při nejbližší novelizaci zákoníku práce.

II.

MPSV předložený návrh následně analyzovalo, a to jak po stránce legislativně právní, tak z hlediska technického zabezpečení. Svolalo jednání se zástupci Českomoravské konfederace odborových svazů, Svazu průmyslu a dopravy, na které pozvalo též zástupce Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva vnitra. Na tomto jednání všichni zúčastnění přednesli svá stanoviska k dané věci. Diskutovány byly možnosti řešení v rámci rezortu Ministerstva spravedlnosti, zkušenosti Ministerstva vnitra z dlouholetého provádění evidence (resp. registrace) a z převodu této agendy na soudy, to trvalo několik měsíců po půl roku trvajících přípravách.

Zástupci MPSV poukázali na nevhodnost řešení převodu evidence prostřednictvím zákoníku práce, který je soukromoprávní normou, na nutnost souběžných změn jiných zákonů (občanského zákoníku, rejstříkového zákona, popř. kompetenčního zákona), na nutnost časového sladění nové právní úpravy s plánovanou novelizací nového občanského zákoníku na podzim t.r., na nutnost vytvoření nového IT systému na MPSV k vytvoření veřejně přístupného rejstříku (po příslušném výběrovém řízení), na potřebu personálního a finančního zabezpečení převodu dané agendy. To nelze provést okamžitou novelou zákoníku práce, neboť bez dořešení uvedených souvislostí by riziko problémů (tentokrát s odpovědností MPSV) bylo neúměrně velké. Zvláštní pozornost byla věnována problematice převodu a vytvoření nových IT systémů na MPSV, k čemuž se vyjádřili příslušní odborníci všech výše uvedených resortů. Odhad na analýzu a implementaci takového informačního systému se pohybuje v závislosti na výše uvedených podmínkách mezi 5-15mil Kč, migrace dat ze stávajícího systému 0,5-2 mil Kč (záleží na stavu, úplnosti a kompatibility datové struktury), provoz technických prostředků je odhadován mezi 50-100tis měsíčně (infrastruktura/konektivita, servis/garance provozu, hardware), personální náklady jsou odhadovány na úrovni 0,5 – 1 zaměstnanec IT. V každém případě jde o veřejnou zakázku v kategorii nadlimitní a to znamená nejméně 6-9 měsíců potřebnou na vytvoření zadávací dokumentace, vysoutěžení a realizaci vybraným dodavatelem. Zástupci MPSV dále uvedli, že je potřeba problémy prvořadě řešit v rezortu, kde vznikly (tj. rezortu Ministerstva spravedlnosti) a nesmířit se s nedodržením platné právní úpravy ze strany

rejstříkových soudů, zejména pokud jde o nedodržování zákonem stanovené lhůty k provedení evidence.

V závěru jednání zástupci sociálních partnerů - i přes výše uvedenou argumentaci zástupců rezortů – setrvali na svém požadavku, tj. převést agendu evidence na MPSV, a to změnou právní úpravy v nejbližší novele zákoníku práce (kterou MPSV musí předložit v červenci 2014).

III.

Po prostudování výše popsaného návrhu sociálních partnerů, souvisejících dokumentů a právních předpisů a jednáních a konzultacích, dospělo MPSV k těmto závěrům:

1. Požadavek sociálních partnerů na urychlené řešení problémů při evidenci jejich organizací je zcela oprávněný.
2. Vzhledem k dosud krátké době účinnosti nové právní úpravy by mělo být dosaženo nápravy v gesci rezortu, kde problémy vznikly, tj. Ministerstva spravedlnosti, a to jak novelizací platných předpisů, tak změnou praxe soudů (dosáhnout vymahatelnosti platného práva). Pokud tato opatření nebudou realizovatelná jako jediné možné řešení bude shledáno převedení agendy evidence zpět na exekutivní orgán, doporučuje převést tuto agendu v rámci stávajícího rezortu, tj. na Ministerstvo spravedlnosti.
3. V případě, že nebude přijato žádné řešení v působnosti Ministerstva spravedlnosti a Ministerstvo vnitra nebude souhlasit se zpětným převzetím dané agendy, bude připraven převod na MPSV.
4. Případné převzetí agendy Ministerstvem práce a sociálních věcí se uskuteční prostřednictvím zvláštního zákona, při současné novelizaci občanského zákoníku, rejstříkového zákona, popř. i kompetenčního zákona.

5. Všechny změny platné právní úpravy musí být připraveny v době co nejkratší, a to v úzké součinnosti dotčených ministerstev a ve spolupráci se sociálními partnery. Do doby jejich přijetí je žádoucí ze strany Ministerstva spravedlnosti vést příslušné soudy k důslednému dodržování platné právní úpravy a mezinárodních smluv, jimiž je ČR vázána.